

STRENGELLIEN SUKUSEURA RY

Lottamuseolla 16.8.2025

Vuosikokous Iisalmissa 6.6.2026

Jäsenlehti 1 - Kevät 2026

Tuusulan kulttuuriretki 2025 s. 19
Samuel Strengellin tarina s. 15

Hinta 5 eur.

Tässä numerossa

- 2 Sisällysluettelo
- 3 Pääkirjoitus
- 4 Hallituksen esittely
- 5 Vuosikokous lisäalassa 6.6.
- 6 Toimintakertomus 2025
- 7 Toimintasuunnitelma 2026-2028
- 8 Tuloslaskelma 2025 ja 2024
- 9 Tase 2025 ja 2024
- 10 Syntymäpäiväsankari ja kuulutko sukuuni -tapahtuma
- 11 Ensio Strengell
- 15 Samuelin paluu Norjasta 1719
- 19 Kulttuuriretki Tuusulaan
- 22 Kätevä isäntä
- 23 Kätevä emäntä

ME TEIMME LEHDEN

Strengellien Sukuseura ry

TOIMITUS | Jorma Laiho ja Jaana Salminen
TAITTO JA ULKOASU | pj. Jaana Salminen
PAINO | Saleset Oy
PAINOS | 150 kpl

YHTEYSTIEDOT

Strengellien Sukuseura ry
Liukusranta 2, 37120 Nokia
www.strengell.suvut.fi
www.facebook.com/Strengellien
www.facebook.com/groups/sukuseurastrengell
(sukulaisille tarkoitettu keskusteluryhmä)
hallitus@strengell.suvut.fi
sihteeri@strengell.suvut.fi

STRENGELLIEN SUKUSEURA RY

(perustettu 4.11.1973 Kuopiossa)

SUVUN ESIMIES

Jorma Laiho
8.6.2024 –

HALLITUS

8.6.2024 -

PUHEENJOHTAJA

Jaana Salminen

VARAPUHEENJOHTAJA

Tuula Johnsson

RAHASTONHOITAJA

Jaana Salminen

SIHTEERI

Merja Vastamaa

JÄSENET

Tuula Keinänen
Anitta Johnsson

VARAJÄSEN

Merja Vastamaa

Kannen kuvassa
Strengellien Sukuseura ry:n
jäseniä

PÄÄKIRJOITUS

Jorma Laiho - suvun esimies

Vuosi on taas vierähtänyt nopeasti. Varsinainen sukkokokous on aivan kohta 6.6. lisalnessa. Alustavat varaukset ja kokouksen suunnittelu on jo hyvässä vauhdissa. Tulossa on korkeatasoisia tarinoita ja mielenkiintoinen kiertoajelu lisalnessa.

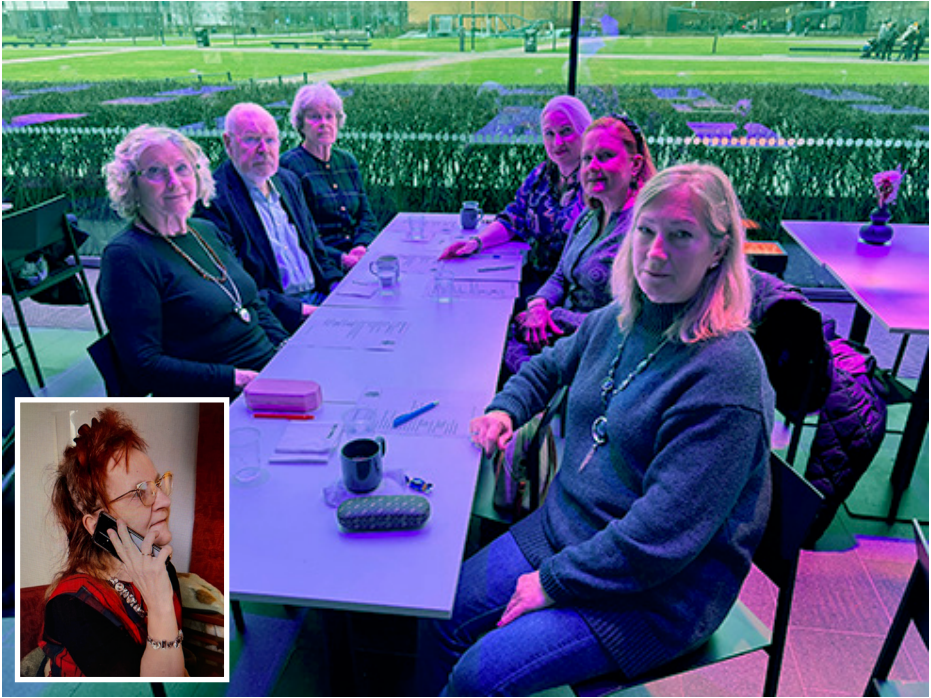
Kesän aktiviteetteja oli Tuusulan järven kulttuurikierros. Se onnistui mainiosti kauniissa säässä. Sen sijaan pitkään suunniteltu osallistuminen Kuulutko sukuuni-tapahtumaan peruuntui. Syy oli Vantaan sukututkijoiden järjestelyvaikeudet vuonna 2025. Sen sijaan tapahtuma järjestetään jälleen syksyllä, tällä kertaa Tikkurilan lukion tiloissa. Sinne seuramme on lähdössä.

Eräs idea olisi osallistua Ruotsin suureen sukututkimustapahtumaan Boråsissa 22.-23.8.2026. Ehkä oppisimme jotain muuta ja saisisimme vinkkejä Olofin esi-isien etsinnässä. Myös sopivia kotimaisia tapahtumia olemme etsimässä tarkoituksena houkutellessa lisää sukulaisia joukkoomme. Itse olen jäsenenä myös Salon Seudun Sukututkijoissa. Se on hyvin aktiivinen ja monilukuinen yhdistys, joka järjestää erittäin hyviä kursseja sekä tilaisuuksia. Niistä on ollut suurta apua, viimeksi kuuntelin etäyhteydellä Juha Vuorelan luentoja. Juha muuten asustaa kesäisin tuossa Trömperin kestikievarin naapurissa kakkoskotini lähellä Halikon (nyk. Salo) Hajalassa.

Viimeksi Juha kertoi Geni- ja MyHeritage ohjelmistojen hyvistä ja huonoista puolista. MyHeritage koittaa kunnianhimoisesti kartoittaa geenien avulla lähes koko maailman suvut. Kieltämättä jotain

apua näistä ohjelmista on. Viimeksi löytyi vävy-poikani isoäidin tuntematon isä! MyHeritage osaa myös linkittää verkossa olevia sukupuita toisiinsa, tosin hutejakin voi syntyä. Sopivasti sukuja kombinoimalla syntyy hupaisia sukupuita vaikkapa Charles III:n ja pääkirjoittajan välille. Näillä on toki lähinnä viihdearvoa. Vastaavia kotimaisia yritelmiä kokeneet sukututkijat ovat tehneet ihan käsityönä. Niinpä vaimoni on ainakin Sylvi Kekkonen ja Martti Ahtisaaren sukulaisia. Ei toki suoraan vaan erilaisten sivuhaarojen avulla, tietokoneella tällainen sukupolvien ja isä- ja äitilinjien yhdistely onnistuu näppärästi. Muita nykyajan apuvälineitä on tekoälyn käyttö tekstintunnistukseen ja vanhan ruotsin kääntämiseen. Tästä kerron ehkä jo seuraavassa lehdessä. Mielenkiintoinen pengottava on hissukseen Kansallisarkistossa valmistuva tuomio-kirjahakemisto. Näihin aiheisiin palaan ehkä erikseen. Kesän kokouksessa on luvassa myös aivan uutta tietoa Samuel Strengellin seikkailuista. Samuel tosiaan karkasi Norjasta, mutta miten, se on nyt selvinnyt.

Helsingin Musiikkitalolla kuvassa: etäyhteydellä jäsen Tuula Keinänen, varapuheenjohtaja Tuula Johnsson, suvun esimies Jorma Laiho ja puoliso Leena, puheenjohtaja Jaana Salminen, sihteeri Merja Vastamaa ja jäsen Anitta Johnsson.

Arvoisat suvun jäsenet. Suvun esimies puolisoineen ja hallitus haluavat toivottaa teille oikein hyvää vuotta 2026!

Strengellien Sukuseura ry:n suvun esimies ja hallitus ovat kokoontuneet jo pitkään keväällä ja loppuvuodesta pääosin Helsingin Musiikkitalolla.

Meillä on todella mukava sukuseuramme hallitus sekä suvun esimies puolisoineen. Käymme yhdessä läpi ajankohtaisia asioita, menneitä ja etenkin tulevia vuosikokouksia ja yhteisiä retkiä. Kahden vuoden välein vuosikokouksen jälkeen pidämme järjestäytymiskokouksen, jossa valitaan hallituksen jäsenten tehtävät. Toivomme, että jatkossa moni teistä haluaa tulla toimintaamme aktiivisesti mukaan, koska tämä on erittäin mielenkiintoista ja innostavaa.

Tervetuloa mukaan!

- Jaana Salminen -

Lähde: Iisalmen kaupunki ja Olvi Oyj

TERVETULOA

Strengellien Sukuseura ry:n

VUOSIKOKOUKSEEN

IISALMEEN

6.6.2026

Strengellien Sukuseura ry:n Vuosikokousmaksu 30 € sisältää lounaan, opastuksen Olvi-museoon sekä kiertoajelun Iisalmen nähtävyyksiin ja historian saloihin.

Ilmoita kaikkien osallistujien nimet sekä mahdolliset ruoka-aineallergiat sähköpostilla sihteeri@strengell.suvut.fi ja maksa 10.5.2025 mennessä sitovat osallistumismaksu 30 €/hlö (alle 15-vuotiaat ilmaiseksi) sekä illallismaksu 48 €/hlö Strengellien Sukuseura ry:n tilille Nordea IBAN: FI27 1330 3000 1379 53 BIC: NDEAFIHH Viitenumero 233. Tiedoksi, että nykyinen suvun esimies ja hallitus ovat lupautuneet tarvittaessa jatkaa tehtävissään.

Ohjelma:

Olvi Oluthalli Luuniemenkatu 4, 74300 Iisalmi

11.00 – 11.45 Lounas: salaattibuffa, lämminruoka, kasvisruoka, jälkiruoka, kahvi/tee, leivät ja juoma

11.45 – 13.00 Vuosikokous Sandels-kabinetti

13.00 – 13.45 Dosentti Heikki Rantatupa - esitelmä 1600-luvun lopun Iisalmi vanhojen karttojen avulla

14.00 – 14.30 Olvin esittelykierros

15.00 – 16.30 Kaupunkikierros Bussilla

19.00 – illallinen Hotel Golden Dome - menu www.strengell.suvut.fi

Toivomme mahdollisimman monen osallistuvan yhteiselle illalliselle - jutellaan ja pidetään hauskaa! Majoitushotellista on vain muutaman minuutin kävely sinne.

Meille on Iisalmi Original Sokos Hotel Koljonvirtaan kiintiövaraus, majoitusajalle 5-7.6.2026 Standard huone 115 € / 1hh/vrk , 135 € / 2hh/vrk, lisävuoteet +30 € / hlö/vrk. Huonehintoihin sisältyy runsas buffet aamiainen, asukassauna ja ilmainen parkkipaikka. Majoitusvaraukset suoraan hotellista: puh. 010 7856100 tai

sales.peeassa@sok.fi. Ø Mainitse varatessasi tunnus: BSTRENGELL tai

Nettisivun kautta www.sokoshotels.fi (valitse oikea kaupunki ja majoituspäivät)

Ø Varaustunnus BSTRENGELL tulee syöttää kohtaan: Varauksoodit

Kiintiö on voimassa 8.5.2026 saakka. Varaukset tulee tehdä tähän mennessä. Tämän jälkeen varaamatta jääneet huoneet vapautetaan yleiseen myyntiin.

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025

YLEISTÄ

Strengellien sukuseuran perustava kokous oli 04.11.1973 Kuopiossa ja vuoden 2025 toimintavuosi on sukuseuran (52) viideskymmenestoinen toimintavuosi.

Jäsenet 80 kpl, kunniajäsenet 9 kpl ja sukuneuvokset 2 kpl.

SUVUN ESIMIES

Jorma K. Laiho 08.06.2024-

HALLITUS

Strengellien Sukuseura ry:n hallitus
08.06.2024-

Puheenjohtaja Jaana Salminen

Varapuheenjohtaja Tuula Johnsson

Sihteeri ja varajäsen Merja Vastamaa

Rahastonhoitaja Jaana Salminen

Hallituksen muut jäsenet: Tuula Keinänen ja Anitta Johnsson

Hallituksen varsinaisia kokouksia on ollut kaksi; edellisen toimikauden hallituksen kokous 29.3.2025 ja hallituksen kokous 29.11.2025, kokouspaikka Helsingin Musiikkitalo. Hallituksen kokouksiin osallistuu hallituksen jäsenten lisäksi suvun esimies.

Hallituksen toiminta on ollut vuonna 2025 aktiivista. Pidämme yhteyttä järjestettyjen kokouksien lisäksi hallituksen ja suvun esimiehen Whatsap-ryhmän avulla. Tämä nopeuttaa merkittävästi yhteydenpitoa ja päätöksenteoa.

TOIMINNANTARKASTAJAT 2024-2026

Strengellien sukuseura ry:n toiminnantarkastaja on Liisa Saarelainen ja varatoiminnantarkastaja Kirsi Strengell.

TOIMINTA 2025

Kulttuuriretki Tuusulan Lottamuseoon sekä Järvenpään Sibeliuksen kotimuseoon järjestettiin 16.8.2025. Osallistujia oli 15 (maksavia 16).

- Jäsenasiainhoitaja ja -rekisterinhoitaja Jaana Salminen.
- Viestintä Jorma K. Laiho, Jaana Salminen ja Leena-Kaarina Brown.
- FaceBook vastaavat Jari J. Laiho ja Leena-Kaarina Brown.
- Seuran kotisivupäivitys <http://strengell.suvut.fi/>. Sukuseurojen keskusliitto ry / Elina Kuismen.
- Jäsenlehden toimituksen vastaavat Jorma Laiho ja Jaana Salminen. Taitto: Jaana Salminen.
- Painotuotteet Kirjapaino Painotalo Saleset Oy/Merja Pelander, Ilkantie 2, 37100 Nokia.
- Kaikki jäsenlehdet on julkaistu, myös sukuseuramme kotisivuilla <http://strengell.suvut.fi/jäsenlehti>
- Seuran tilitoimisto on TiliDuetto, Laurinnii-tyntie 2, 00440 Helsinki.

JÄSENLEHTI

Sukuseuramme julkaisi 2025 jäsenlehden. Painosmäärä: 200 kpl, sivuja 32, koko A 4, värit 4.

Jäsenlehden toimitus: päätoimittaja Jorma Laiho ja Jaana Salminen
Taitto: Jaana Salminen

Jäsenlehdet ja juhlaulkaisu ovat luettavissa myös sukuseuramme kotisivuilla <http://strengell.suvut.fi/toiminta/jasenlehti/> WWW-SIVUT, FACEBOOK JA INSTAGRAM Strengellien Sukuseura ry:n kotisivujen päivityksen toteuttaa Sukuseurojen Keskusliitto. www.facebook.com/Strengellien ja www.facebook.com/groups/sukuseuraastrengell (sukulaisille tarkoitettu keskusteluryhmä). Olemme myös Instagramissa.

Sähköisesti hyväksyttyinä ja allekirjoitettuna vuoden 2025 tilinpäätöksen yhteydessä.
Strengellien Sukuseura ry:n hallitus

TOIMINTASUUNNITELMA VUOSILLE 2026-2028

YLEISTÄ

Strengellien sukuseuran perustava kokous oli 04.11.1973 Kuopiossa ja vuoden 2026 toimintavuosi on sukuseuran (53) viideskymmeneskolmas toimintavuosi.

VUOSIKOKOUS 6.6.2026 IISALMESSA

Strengellien Sukuseura ry:n vuosikokous pidetään osoitteessa Olvi Oluthalli Luuniemenkatu 4, 74300 iisalmi. Paikka on historiallinen ja vierailimme vuosikokouksen yhteydessä Olvi-museossa.

JÄSENET

Maksavia jäseniä on 80 kpl, kunniajäseniä 9 kpl ja sukuneuvoksia 2 kpl.

TEHOSTETTU JÄSENHANKINTA

Toivomme sukuseuratoimintaamme uusia ja innokkaita sekä sukututkimuksesta ja historiastamme kiinnostuneita Olof Strengellin jälkeläisiä. Voitte olla yhteydessä esimerkiksi sivustomme, faceBook:n tai sähköpostimme kautta (yhteystiedot lehden sivulla nro 2).

SUKUTUTKIMUS

Sukumme esimies Jorma.K.Laiho jatkaa ansiokkaasti Erkki Strengellin sukututkijan työtä. Jorma K.Laihon äiti on Elna Laiho os. Strengell ja isoisä Jalmari Strengell.

JÄSENLEHTI

Sukuseuramme julkaisee keväisin jäsenlehdin.

WWW-SIVUT, FACEBOOK JA INSTAGRAM

Strengellien Sukuseura ry:n kotisivujen päivityksen toteuttaa Sukuseurojen Keskusliitto. www.facebook.com/Strengellien ja www.facebook.com/groups/sukuseuraStrengell (sukulaisille tarkoitettu keskusteluryhmä). Olemme myös Instagramissa.

JÄSENRETKET

Kuulutko sukuuni -tapahtuman järjestää Vantaan Seudun Sukututkija ry Tikkurilan lukiolla 10.-11.10.2026. Sukuseuramme hallituksen on tarkoitus osallistua tapahtumaan ja toivomme saavamme myös jäseniämme mukaan. Käydään lisäksi vuosikokouksessa läpi ideoita yhteisestä retkestä vuodelle 2027.

VUOSIKOKOUS VUONNA 2028

Vuoden 2028 kokouspaikkakuntaa ja ajan kohtaa koskien hallitus ottaa toiveita vastaan Iisalmen vuosikokouksessa 2026.

Strengellien Sukuseura ry:n hallitus 23.3.2026

STRENGELLIEN SUKUSEURA RY

1.1.-31.12.2025

1.1.-31.12.2024

TULOSLASKELMA

Varsinainen toiminta

Kulut

Muut kulut		
4100 Jäsenmaksut maksetut	- 120,00	-190,00
4110 Toiminnan kulut	- 1 347,54	-759,25
4120 Painot tuotteet (+kopiointi)	-680,00	-2 382,76
4125 Vuosikokous kulut	0,00	-1 726,00
4126 Kesäretki kulut	-310,80	0,00
4150 Pankkikulut	-313,80	-311,90
4190 Muut kulut	-658,88	-655,00
Muut kulut yhteensä	-3 430,46	-6 024,91
Kulut yhteensä	-3 430,46	-6 024,91
Tuotto-/Kulujäämä	-3 430,46	-6 024,91

Varainhankinta

Tuotot		
6000 Jäsenmaksut	2 000,00	2 275,00
6010 Osallistumismaksut	320,00	1 170,00
Tuotot yhteensä	2 320,00	3 445,00
Varainhankinta yhteensä	2 320,00	3 445,00
Tuotto-/Kulujäämä	-1 110,46	-2 579,91
Tilikauden tulos	-1 110,46	-2 579,91
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 110,46	-2 579,91

STRENGELLIEN SUKUSEURA RY

1.1.-31.12.2025

1.1.-31.12.2024

TASE

Vastaavaa

PYSYVÄT VASTAAVAT VAIHTUVAT VASTAAVAT

Rahat ja pankkisaamiset		
1710 Nordea	6 334,19	7 444,65
FI2713303000137953	6 334,19	7 444,65
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	6 334,19	7 444,65

Vastattavaa

OMA PÄÄOMA

Ed.tilikausien ylijäämä-alijäämä	7 444,65	10 024,56
2020 Ed.tilikausien yli/alijäämä	7 444,65	10 024,56
Ed.tilikausien ylijäämä-(alij.Yht.	-1 110,46	-2 579,91
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 334,19	7 444,65

Syntymäpäiväsankari

Kuvassa: Ritva Syrjälä, Jorma Rissanen, Raija Satto ja Taina Löfhjelm, edessä päiväsankari Helmi Satto

*Strengellien
Sukuseura ry
onnittelee
104-vuotiasta
Helmi Sattoa
25.1.2026
syntymäpäivän
johdosta.*

Kuulutko sukuuni - tapahtuma 10. – 11.10.2026 Vantaalla

Kuulutko sukuuni -tapahtuma kokoaa sukututkijat, suvut ja sukuseurat Tikkurilan lukiolle Vantaalle 10.–11. lokakuuta. Luvassa on noin 70 näyttelyosastoa, kiinnostavia luentoja, tietoisuuksia ja valokuvanäyttely – sekä runsaasti mahdollisuuksia verkostoitua ja inspiroitua.

Tapahtuma on maksuton ja avoin kaikille sukuasioista kiinnostuneille
– olitpa sitten vasta-alkaja tai kokenut harrastaja.

Katso lisätiedot ja pysy ajan tasalla:

<https://vantaanseudunsukututkijat.com/kuulutko-sukuuni/>

Liity myös tapahtuman Facebook-ryhmään ja filistele menneiden vuosien tunnelmia.

Nähdään Tikkurilassa – lämpimästi tervetuloa!

Ensio Strengell 100

- Jorma Laiho -

Enoni Ensio Strengell toimi pitkään Strengellien hallituksessa ja oli myös seuran kunniajäsen. Ensio oli syntynyt 30.01.1926 Koivistolla ollen sisarusarjan toiseksi nuorin. Edesmennyt äitini Elna oli se kaikkein nuorin. He ja kolme veljestä ovat nyt kaikki kuolleet.

Suomen kesä vuonna 1944 tunnetaan maamme historian yhtenä raaimmista ja verisimmistä ajoista. Jatkosota alkoi olla loppusuoralla, mutta kesäkuun 9. päivänä Neuvostoliiton 59. armeija toteutti Karjalankannaksella suurhyökkäyksen. Tavoitteena oli murtaa Suomen puolustuksen linja ja päästä sisään mantereelle.

Taisteluiden lopputuloksena Neuvostoliitto valtasi paljon alueita, mutta ei päässyt ikinä etenemään Suomen sisämaahan. Yksi iso syy tälle oli viisi vuorokautta kestäneet Teikarsaaren ja Melansaaren taistelut, jotka

vaativat poikkeuksellisen paljon uhreja Suomen puolelta.

Teikarin taistelija

Enoni Ensio oli eräs näistä harvoista vielä jäljellä olevista Teikarin taistelijoista. Keväällä 2025 huomasin MTV:n sivuilla uutisen, että viimeinen Teikarin taistelija olisi saatettu haudan lepoon. Soitin hädissäni Teikarin taistelijoiden perinneyhdistyksen eli Rannikkojääkärikillan puheenjohtajalle

Ensio ja taustalla Dragsvikin Teikarin kivi

Harri Kuposelle ja ilmoitin ainakin yhden olevan vielä jäljellä. Harri oli vanha tuttuni työelämästä.

Harri sanoi nyt olevan kiire, aikaa oli vain muutama viikko. Teikarin taistelun vuosipäivä lähestyi, se pidetään vuosittain 5.7. Lopulta eno suostui lähtemään Uudenmaan prikaatiin kunniavieraksi yhdessä poikansa Jari Strengellin avustamana. Juhlassa Ensio sai Teikarin ristin, kultaisen rannikkojääkärimitalin ja rannikkojääkäriribaretin kultaisella merikotkakokardilla. Ensio oli erittäin ilahtunut näistä kunnianosoituksista ja oli intoutunut muistelemaan tapahtumia. Vetäytyminen saarilta oli rankka reissu uiden yhdessä toisen lähettitehtävissä olleen eli korpraali Vyyryläisen

kanssa. Vyyryläinen sai ansioistaan myös Mannerheim-ristin. Lunaan oheen Merivoimien sivuilla olevaa tekstiä taisteluista. Ension joukko-osasto oli juuri tämä RTR 22.

Teikarin ja Melansaaren saaret heinäkuussa 1944

Suomalaiset joukot valtasivat elokuussa 1941 takaisin Viipurinlahden suulla sijaitsevan Teikarin saaren. Punaisen armeijan hyökätessä länteen kesäkuussa 1944 Rannikkotykistörykmentti 22 järjesteltiin uudelleen täysin linnoittamattoman Viipurinlahden puolustukseksi.

Ylipäällikkö oli antanut käskyn, jonka mukaan saaret olisi pidettävä.

Ensimmäinen hyökkäys Teikaria vastaan alkoi kesäkuun viimeisenä päivänä kello 22.30, jolloin Teikariin kohdistui kiivas rynnäkkökoneiden tukema tykistön tulivalmistelu, minkä seurauksena venäläinen vahvistettu pataljoona onnistui maihinnoussaan. Puolustus alkoi antaa periksi ja rantaviivan puolustukseen ryhtyneet joukot alkoivat perääntyä saaren pohjoispuolelle. Mantereelta kohdistettiin kaksi komppaniaa vastahyökkäykseen. Aamun sarastaessa saari oli jälleen suomalaisten käsissä, ja myös uusi venäläishyökkäys oli torjuttu.

Toinen Teikarin saareen ja Melansaareen kohdistunut hyökkäys alkoi aamulla heinäkuun neljäntenä pitkän tulivalmistelun päätteeksi. Oman reservin tuella pystyttiin paikoin pakottamaan vihollinen perääntymään, mutta eteneminen pysähtyi. Silloin tuotiin mantereelta saareen kolme komppanian suuruista osastoa. Saari vallattiin takaisin siten, että aamulla heinäkuun viidentenä saari, sen eteläkärkeä lukuun ottamatta, oli Rannikkotykistörykmentti 22:n käsissä. Suuri voitto oli saavutettu.

Toinen Teikarin taistelu päättyi heinäkuun viidentenä kello yhdeksän, mutta vastustajalla oli vielä luvassa yllätys suomalaisille joukoille.

Uusi maihinnousuyritys alkoi jo

kello kymmenen. Teikarista käydyt kolme taistelua vaati yhteensä 300 suomalaisen miehen hengen, mutta hyökkääjän voimat eivät riittäneet rannikolle asti. Teikarin puolustajat olivat osaltaan myötävaikuttaneet torjuntavoittoon Viipurinlahdella. Vaasan rannikkojääkäripataljoona vaalii rannikkojääkäriperinteitä ja vie Teikarin ja Melansaaren taisteluiden perinteitä eteenpäin. Siksi Vaasan rannikkojääkäripataljoonan perinettä vietetään 5. heinäkuuta. Taisteluiden muistoa kunnioitettiin seppeleenlaskulla Teikarinkivellä, puheissa sekä kahvitilaisuudella Uudemaan prikaatissa.

Verta, hikeä ja kyneleitä

Tilastollisesti Teikarsaaren taistelu on yksi Suomen historian verisimmistä, kun tarkastellaan puolustavan ja hyökkäävän joukon kokoa, taisteluiden kestoa ja tappiolukuja. Viiden päivän taisteluissa kaatui yli 300 ja haavoittui yli 500 suomalaista, vihollisen tappioiden ollessa moninkertaiset.

Joukon kokoon ja taisteluiden keston suhteutettuna se oli yksi raskaimpia, mitä suomalaiset joukot viime sodissa kokivat. Lopultahan Teikarilta ja Melansaarelta jouduttiin vetäytymään, kun voimat alkoivat ehtymään. Neuvostoliitto teki kuitenkin samoin, sillä heidän kaatuneiden ja haavoittuneiden määrä oli paljon

Ension hautajaiset Kouvolan vanhan hautausmaan kappelissa

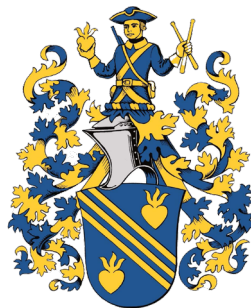
suurempi kuin suomalaisten. Vaikka väylä oli Suomen vetäytyttyä auki, ei Neuvostoliitto lopulta lähtenyt yrittämään enää hyökkäystä mantereelle.

Ensio-eno piristyi tästä kunnianosoituksesta, mutta valitettavasti kunto heikkeni juuri joulun alla ja hän menehtyi Haanojan palvelukeskuksessa aamuyöllä 22.12.2025.

Suunnitellut 100-vuotispäivät vaihtuivat hautajaisiin sotilaallisin kunnianosoituksen Kouvolan vanhan hautausmaan kappelissa 17.1.2026. Siunauksen suoritti Ension perhetuttu Kouvolan entinen kirkkoherra Keijo Gärdström. Rannikkojääkärikiltaa edusti sotilasmestari Harri Koponen, Uudenmaan prikaatia edustivat kontra-amiraali Juha Vauh-

konen, komentaja Simon Källman, sotilaspastori Marcus Weckström ja neljä killan asettamaa kunniavartion sotilasta.

Ensio on nyt haudattu Kouvolan vanhalle hautausmaalle yhdessä vaimonsa Tertun kanssa.

Samuelin paluu Norjasta 1719

-Jorma Laiho -

Kymmenen vuotta sitten selvittelin Samuel Strengellin seikkailuja Suuressa Pohjan Sodassa ja erityisesti tapahtumia Trondheimin valtausyrityksessä. Samuel jäi siis vangiksi

Savon rykmentin epäonnistuneessa muonanhakureissussa syksyllä 1719. Tein aiheesta pienen tutkielman, jota jopa Teemu Keskisarja on käyttänyt viitteenä teoksessaan ”Murhanenkeli” (Siltala, 2019).

Kim Kaarniranta

Joulun alla sain käsiini aivan uuden kirjan. Tämän omakustanteisen kirjan on kirjoittanut Kim Kaarniranta niminen sukututkija ja aikoinaan ammatihistoriatutkija. Tämän teoksen nimi on: ”Karoliinikapteeni Abraham Falck (1676–1734)”. Tämä Abraham Falck oli nimittäin Samuelin joukko-osaston eli Pieksämäen komppanian kapteenin arvoinen päällikkö.

Taulu: taiteilija Emil Åberg - Karoliner

Kaarniranta oli myös löytänyt tutkielmani ja lainaili sitä, Falck ja yli 70 muuta sotilasta jäi nimittäin vangiksi Trondheimin pohjoispuolella Ytteroyen saarella, Samuel siis muiden mukana. Itselleni jäi aikoinaan epäselväksi, miten Samuel palasi takaisin vankueudesta. Sukutarinoissa ja eräissä sotilasrullissa mainittiin hänen karantseen. Kaarniranta mainitsi kirjassaan kaksi vankien palautusta loppukesästä 1720 ja ajattelin nyt Samuelin löytäneen.

Otin juuri ennen joulua Kaarnirantaan suoraan yhteyttä ja tästä seurasi hyödyllisiä puhelinkeskusteluja. Kaarniranta oli historian ammattilainen ja tämä kirja liittyi hänen sukuunsa. Selvittelyä helpotti vanhojen käsialojen ja Ruotsin arkistojen tuntemus. Falck-sukua elää edelleen Savonlinnan ympäristössä.

Kaarniranta osoitti minulle Ruotsin valtionarkistosta asianomaiset vankien palautuslistat. Hän oli sitkeästi kahlannut läpi tuhansia ns. krigsböcker-kirjeitä. Krigsböcker (suomeksi suunnilleen sotakirjat) ovat Ruotsin keskushallinnon sotilashallinnollisia asiakirjasarjoja 1500–1800 luvuilta. Ne kuuluvat Ruotsin valtionarkiston (Riksarkivet) kokoelmiin, erityisesti Krigskollegiumin ja Krigsarkivetin aineistoihin. Tuon aikainen tapa oli selvittää sotaan liittyviä asioita kirjeitse joukko-osastojen ja Tukholman Sotakollegion välillä. Posti toimi tuon

ajan Ruotsi-Suomessa paremmin kuin nyt.

Yllättäen emme löytäneet Samuelia näistä palautettujen vankien listoista. Vankeja oli palautettu kahdessa erässä 29.8. ja 23.9., joukossa paljon tuttuja nimiä. Tätä ihmetellessämme hän pyysi minua odottamaan pari päivää. Niinpä Tapaninpäivänä sähköposti kilahti ja Kaarniranta lähetti minulle varsinaisen joululahjan. Hän oli tallentanut noin 8000 kirjeen joukosta suomalaisia sotilaita koskevia kirjeitä. Eräs kirje kertoi Samuelista. Kirje oli lähetetty Tukholmasta kapteeni Salomon Enbergin toimesta 5.7.1719. Tämä kirje vapaasti tekoälyn avustuksella tulkittuna sanoo seuraavasti:

” Nöyrä anomus

Neljä päivää sitten saapui tänne Norjasta eräs Savon ja Savonlinnan läänin jalkaväen sotamies, joka joutui vangiksi Trondheimissa vuonna 1718. Tämä Samuel Strengäll on tanskalaisten pakottamana joutunut palvelemaan rumpalina eräässä värvätyssä rykmentissä Kristianian (nyk. Oslo) kaupungissa, mutta hän on karannut sieltä 2. kesäkuuta. Hän on sen jälkeen omin avuin matkannut tänne Tukholmaan saamatta matkan aikana vähäisintäkään ylläpitoa. Nöyrin pyyntöni on, että Teidän kreivillinen ylhäisyytenne ja Kuninkaallinen

Sotakollegio suvaitsisivat armollisesti määrätä, että mainittu Samuel henkilö voisi saada sekä ylläpitonsa mainitulta ajalta että hän saisi ne 10 hopearahaa, jotka on määrätty annettaviksi niille, jotka itse pääsevät pois vankeudesta.

Tukholmassa 5. heinäkuuta 1719 ”

Enberg

Kirjeen kirjoittaja on kuuluisa sissikapteeni Salomon Enberg ja tässä se pitkään kaipaamani tieto nyt oli. Samuel olikin joutunut vanhaan tehtäväänsä eli rumpaliksi, mutta nyt Tanskan ja Norjan joukkoihin. Tästä sissikapteeni Salomon Enbergistä on Savon historiassa runsaasti tarinoita. Sissit eivät pelkästään kurittaneet venäläisiä vaan ryöstivät elantoa ja jopa sotilaita myös Suomesta. Enberg otti Samuelin mukaansa Suomen retkelle 1719 – 1720.

Rumpu Ruotsi Musimuseum.

Savon jalkaväkeä on ollut tammikuussa 1719 kokonaista 135 miestä sekä päällystää, joka selvisi paluumarssista paremmin. Noistakin sotamiehistä varsin moni oli paleluttanut jalkansa, kätensä, korvansa tai silmänsä, niin että pääkatselmuksessa 15.9.1719

vapautettiin tuntuva määrä miehiä, esim. Pieksämäen komppaniasta yhdeksän ja Juvan kahdeksan. Paras onni kohtasi siis Norjassa sotavangeiksi joutuneita. Ruotsi sai Tanskan kanssa aikaan rauhan, sotavangit vapautettiin syyskesällä 1719 ja he voivat palata yksiköihinsä. Enbergin ensimmäisen retken tuloksena saatiin myös 79 täydennysmiehistä. Rykmentti majaili silloin likellä Sundsvallia Selångerissa. Heinäkuussa Enberg siis oleskeli Tukholmassa ja anoi Samuelille korvauksia. Samalla hän värväsi tai pakko-otti Samuelin seuraavalle sissiretkelle Suomeen. Savon jalkaväkirykmentti siirrettiin etelään Gävlen tienoille, josta käsin se jatkuvasti järjesti partioretkiä Suomeen. Majuri Enberg johti sinne uudelleen joukon elokuun lopulla 1719, tämän joukon mukana myös Samuel. Mukana oli Enbergin lisäksi kaksi muuta upseeria kapteeni Anders Hirsin ja vänrikki Erik

Wirilander, vääpelit Niilo Auvinen, Adolf Pahl ja Nils Lång sekä kersantit Anders Rönnerberg ja Anders Lijman.

Venäläiset olivat ilmeisesti niin varuillaan, ettei väen otto Suomessa enää onnistunut entiseen tapaan. Vuonna 1720 merkittiin rulliin vain viisi tältä retkeltä saatua alokasta, ja

tappioita tuli miltei saman verran. Aivan vuoden lopulla, 28.–29.12.1719, Enbergin joukko näyttää joutuneen taisteluun, jossa se menetti väepäällikön Adolf Pahlin kaatuneena sekä korpraali Antti Pulkkinen ja sotamies Abraham Jacken vankeina. Enbergin joukko majaili talvella lähinnä Muhoksen tienoilla ja aiheutti niin paljon häiriöitä, että toiminta oli lopettava ja ryhmä palasi Ruotsiin. Rauhan tultua 1721 alkoi marssi Suomeen ja Samuel Strengell palasi takaisin Pieksämäelle jatkaen ruotusotilaana n:o 65.

Samuel jatkoi lopulta ruotusotilaana n:o 88 aina 20.5.1734 asti. Naimisiin Samuel meni Lars Iksen tyttären Margaretan kanssa 1725. Näistä ajoista voin kertoa lisää jossain toisessa artikkelissa.

Alla vielä linkki Karoliinikapteeni Falckia käsittelevään kirjaan.

[Karoliinikapteeni Abraham Falck \(1676-1734\) - Kaarniranta Kim - KirjaKeuruu](#)

Lähde: Wikipedia Ruotsin valtakunta

Kulttuuriretki Tuusulaan

Lottamuseo

Kesällä 2025 sukuseuramme järjesti perinteisen pienen retken. Tällä kertaa päätimme tutustua Tuusulan järven rantatien pariin merkittävään kohteeseen.

Kokoonnuimme ensin lounaalle Tuusulan lottamuseolle. Meitä oli paikalla 15 henkeä. Lottamuseon kanttiini on hyvin suosittu. Keittolounas ja salaattipöytä oli maittava, tosin joidenkin mielestä jauheliha-kasviskeitossa oli hiukan liikaa chiliä.

Lähde: Lottamuseo

Lottamuseo - Sirpa Valjakka lotta-asussa

Lottamuseo - Tuula Keinänen lotta-asussa

Lounaan jälkeen saimme hyvän opastuksen lottajärjestöstä, johon monet sukumme naiset ovat osallistuneet joko lottina tai ns. pikkulottina.

Näyttely oli hyvin järjestetty ja myös aurinkoinen ilma suosi meitä.

Lottamuseo - Lotta-patsas

Sibelius Ainola

Museon jälkeen siirryimme Sibeliuksen Ainolaan. Osalle joukkoa tämä oli jopa aivan uusi kohde. Myös täällä meille oli tarjolla hyvin asiantunteva opas. Sibeliuksen perheen Ainolan kaudesta saimme hyvän kuvauksen. Jean Sibelius vaati ehdotonta hiljaisuutta, joten talossa ei ollut hänen aikanaan edes juoksevaa vettä. Se olisi kohissut. Sävellykset hän näki väreillä, tästä esimerkkinä vihertävä F-duuri takka.

Sibelius Ainola

Ainolan kaunis puutarha sekä säveltäjän ja vaimonsa Ainon hauta oli myös tutustumisen arvoinen. Musiikkia emme valitettavasti nyt kuulleet.

Sibelius Ainola: Jean Sibelius

Lopuksi palasimme vielä pienelle sukukoukselle, kahville ja kuvien ottoon lottamuseolle. Jotkut jäsenistä jatkoivat vielä matkaa tutustuen Halosen niemeen ja muihin hienoihin kohteisiin.

Seuraava iso ponnistus on sitten tämän vuoden lisalmen sukkokokous.

Tutustumme Olof Strengellin elämään lisalnessa 1600 luvun lopulla.

Perunaletut

Resepti: suvun esimies Jorma Laiho

Ainesosat:

150 g perunoita
75 g juustoraastetta
3 munaa
1/2 dl kermaa
1 rkl maitoa
suolaa
pippuria
1/2 dl sulatettua voita (n. 50 g)

Valmistus:

Erottele munista keltuaiset ja valkuaiset erilleen.

1. Kuori perunat ja laita ne kiehumaan.
2. Perunoiden kiehuessa ruskista voi pannussa. Varo ettet polta sitä. Anna voin jäähtyä.
3. Puserra kypsät perunat isoreikäisen siivilän lävitse ja sekoita perunaseokseen munankeltuaiset, juustoraaste, kerma, maito ja ruskistettu voi. Mausta seos suolalla ja pippurilla.

4. Vaahdota munanvalkuainen kovaksi vaahdoksi ja vatkaa puolet vaahdosta perunaseokseen. Kääntelee loput valkuaisvaahdosta varovasti seokseen.
5. Kuumenna voi pannulla ja paista ohukaisia noin 2 minuuttia/puoli.

Sopii hyvin lisukkeeksi vaikkapa poron tai peuran sisäfileen kanssa.

Juustokakku

Resepti: sihteeri Merja Vastamaa

Ainesosat:

Pohja:

10 (n.125 g) suklaa täytekeksijä

50 g voita

Täyte:

5 liivatelehteä

1 tlk (2 dl) kuohukermaa

3/4 dl sokeria

1 prk (200 g) turkkilaista jogurttia

3 rs (á 180 g) maustamatonta

tuorejuustoa

1 levy (200 g) tummaa leivontasuklaata

1 dl vahvaa keitettyä kahvia

Pinnalle:

suklaa karkkeja, marjoja,

pikakahvimuruja, kukkia ym.

Valmistus:

Hienonna keksit pieniksi muruiksi. Sekoita joukkoon sulatettu voi. Kiinnitä irtopohjavuoaan pohjan ja reunan väliin leivinpaperi (halpaisija 20 cm). Painele keksiseos vuoaan pohjalle ja siirrä vuoka jääkaappiin. Pane liivateet

pehmenemään runsaaseen kylmään veteen. Vaahdota kerma. Sekoita joukkoon sokeri, jogurtti ja tuorejuusto. Sulata suklaa kattilassa tai mikroksa miedolla teholla. Sekoita suklaa tuorejuuston joukkoon. Yhdistä seos kermavaahtoon.

Kuumenna 1/4 dl kahvia mikroksa ja sulata siihen kuivaksi puristetut liivateet. Kaada liivateseos täyteen joukkoon ohuena nauhana koko ajan sekoittaen. Sekoita täytteeseen loput kahvit.

Kaada seos kakkuvuokaan. Anna hyytyä jääkaapissa vähintään 4 tuntia. Irrota kakku vuosta tarjoiluvadille ja koristele kakku juuri ennen tarjoilua.

**Tervetuloa
vuosikokoukseen
6.6.2026
Iisalmeen!**

